

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

Önce Tedbir, Sonra Tevekkül
(10.03.2023)

Değerli Mü'minler!

Bir gün Peygamberimiz (s.a.s.) ashabıyla otururken halinden yolcu olmadığı tahmin edilen, ancak orada bulunan hiç kimsenin tanımadığı beyaz elbiseli, siyah saçlı bir adam çıkagelir. Peygamberimiz (s.a.s.)'in yanına oturur ve "Bana iman nedir, söyler misin ya Rasûlallah!" diye sorar. Peygamberimiz (s.a.s.) de; "İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhiret gününe iman etmendir. Aynı şekilde hayrı ve şerriyle kadere inanmandır."¹ cevabını verir.

Değerli Kardeşlerim!

Kadere inanmayı imanın temel unsurları arasında sayan bu hadis, yaratılıştan hesap gününe kadar hayır ve şer olan her şeyin Allah'ın iradesi doğrultusunda meydana geldiğini ifade etmektedir. Buna göre her şeyin nihaî sebebi ve sahibi Allah'tır. Her şey Allah'ın takdiri ve iradesine göre gerçekleşir.

Bununla beraber Allah Teâlâ, insana imtihan gereği akıl ve irade vermiştir. Kur'an-ı Kerim'de Yüce Mevlâ şöyle buyurmaktadır: "Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onun mükâfatını görecektir. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse onun cezasını görecektir."²

Akıl ve irade sorumluluk demektir. Bu nedenle insan "Allah böyle yazmış, alınyazım böyleymiş" diyerek sorumluluktan

kurtulamaz; günah işleyemez; kötülük yapamaz; kaderi mazeret gösteremez; kaderi mazeret göstererek tedbiri elden bırakamaz; dünyevî ve uhrevî vazifelerini terk edemez. Tam aksine yaratılış amacını bilir; Allah'a, Resulüne ve insanlara karşı vazife ve sorumluluklarının farkında olur ve ona uygun bir şekilde hareket eder.

Kıymetli Kardeşlerim!

Kader inancı; akıl ve irade sahibi insanın, üzerine düşen dünyevî ve uhrevî görevleri eksiksiz yerine getirmesinden sonra, ortaya çıkan neticeye rıza göstermesi ve Allah'a tevekkül etmesini gerektirir. Tevekkül, kulun gerekli tedbirleri aldıktan ve sebepleri yerine getirdikten sonra takdire razı olmasıdır; Allah'a güvenmesidir; işin sonucunu Allah'a havale etmesidir.

Değerli Mü'minler!

Gerekli tedbiri almadan, sorumluluklarını yerine getirmeden, sebeplere tutunmadan tevekkül olmaz. Böyle bir tevekkül anlayışı işin kolayına kaçmaktır, tembelliktir ve İslam'ın ruhuna, anlayış ve emirlerine taban tabana zıttır. Bu nedenle mü'min, gücü yettiği oranda çalışıp çabalamalı, sonra Yüce Allah'a tevekkül etmelidir.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Müslim, İmân, 1.

² Zilzal, 99/7-8.